సేకరణ-సంపాదకత్వం: కాత్యాయనీ విద్మహే

తెలుగు ఆధునిక సాహిత్యప్రపంచంలో బుచ్చిబాబుగా పసిద్ధులైన శివారాజువెంకట సుబ్బారావు కథా రచయిత, నవలాకర్త, నాటక, నాటికా రచయిత, వ్యాసకర్త, సాహిత్య వివేచనా తత్పరుడు, ఆత్మ కథారచయిత, కవి, చిత్రకారుడు. 1946లో వెలువడిన ఆయన 'చివరకు మిగిలేది' నవలకు తెలుగు నవలా చరిత్రలో ఒక విశిష్టస్థానముంది. ఆయన 60 కథల వరకూ వ్రాశారు. ఆద్యంతాలు - మధ్య రాధ, ఉత్తమ ఇల్లాలు, ఒకే నిద్ర - ఎన్ని కలలు వంటి నాటకాలనూ, శిష్యరక్షిత, ఒమర్ ఖయ్యాం, రాయల కరుణకృత్యం లాంటి నాటికలనూ రాశారు. షేక్ స్పియర్ సాహితీ పరామర్శ చేశారు. 'నా అంతరంగ కథనం' అనే బాల్యజీవితానికి సంబంధించిన ఆత్మకథనూ, 'నన్ను మార్చిన పుస్తకం' అనే తన వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రభావితం చేసిన పుస్తక ప్రభావక శక్తి పరిచయాన్నీ రాశారు. బుచ్చిబాబు రచనల్లో ఆయన బహుముఖ సృజనాత్మక సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని వెల్లడించేవి ఆయన రాసిన కథలు. కథారచనలో సమకాలిక కథారచయితల కంటే భిన్నంగా తనదైన ధోరణినీ, శైలినీ, కథా శిల్పాన్నీ ఏర్పరచుకున్న రచయిత బుచ్చిబాబు. - ***కేతు విశ్వనాథరెడ్డి (దీపధారులు పుస్తకంలో)***

బుచ్చిబాబు డైరీలు - సమయం, సందర్భం

సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, వైజ్ఞానిక సాహిత్య కళారంగాలలో చేసిన విశేషకృషివల్ల ప్రసిద్ధికి వచ్చిన వ్యక్తుల జీవితాలను పునర్నిర్మించి తరువాతి తరాలవాళ్ళకందించటానికి ఆయా వ్యక్తులు వ్రాసుకున్న డైరీలను - ఉత్తరాలను మించిన అధికారిక ఆధారాలు వేరేవీలేవు. ముఖ్యంగా సాహిత్య రంగంలో రచయితల వాఙ్మయ జీవిత సూచికలను సిద్ధం చేయటంలో భాగంగా వారి వాఙ్మయ జీవిత విశిష్టతలను వ్యక్తం చేసే డైరీలను - ఉత్తరాలను ప్రచురించటం ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది.

డైరీ - దినచర్య రచన. వ్యక్తుల నిత్యజీవిత విషయాలను, కుటుంబ సంబంధాలను, స్నేహ సంబంధాలను, వృత్తిపర విషయాలను మాత్రమే కాక వాళ్ళ అభిరుచులను, అభిప్రాయాలను, కాంక్షలను, ఆంతర్యాలను, అలవాట్లను, ప్రవర్తనారీతులను, ఆశాభంగాలను పట్టి చూపించేది డైరీ. డైరీ వ్రాయటం అంటే వ్యక్తులు తమ అంతరంగాన్ని తామే తమముందు పరిశీలనకు పెట్టుకోవడమన్నమాట. ఏ

దాపరికాలు, భయాలు, వంచనలు లేకుండా అంతరంగాలను విప్పిపరచే వీలుండటం వల్ల డైరీలు చాలావరకు రచయిత అసలైన వ్యక్తిత్వానికి నిలువుటద్దాలుగా ఉంటాయి.

డైరీలు - ఉత్తరాలు ఆ వ్యక్తులకు సంబంధించిన విస్తృత సమాచారాన్నందిస్తాయి. ఈ విస్తృత సమాచారం తత్కాలంలో దానంతట అదిగా సాధించే ప్రయోజనం పెద్దగా వుండకపోవచ్చు. కానీ తరువాత తరువాత ఆ వ్యక్తులను చుట్టుకుని జరిగే పరిశోధనలకు ముడిపదార్థంగా పనిచేస్తూ మార్గదర్శక సూత్రాలను నిర్దేశించగల స్థితిలో వుంటుందనటంలో సందేహంలేదు. ఈ సందర్భంలో డైరీలను - ఉత్తరాలను చెత్తకింద తీసిపారేసిన వాళ్ళున్నప్పటికి అలాంటి వాటి ఆధారంతోనే వర్జీనియావుల్ఫ్ వంటి రచయితలు చక్కని జీవిత చరిత్రలను రూపొందించిన విషయం గమనించవచ్చు.

ఈ క్రమంలో సామాజిక సాహిత్య రంగాలలోని మనుషుల డైరీలకు మరింత ప్రాధాన్యత ఉంది. సమకాలీన సామాజిక రాజకీయాంశాల పట్ల రచయిత ప్రతిస్పందనా స్థాయిని, చైతన్యాన్ని, రచయిత సాహిత్య దృక్పథం రూపొందుతున్న క్రమాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి ఈ విధంగా డైరీలు వల్ల లభించే విస్తృత సమాచారం తోడ్పడుతుంది. అసలు సాహిత్యరంగంలో డైరీలను ఉత్తరాలను సేకరించి అధ్యయనానికి వీలుగా సంపాదించి ప్రచురించటం పాశ్చాత్య భాషాసాహిత్యాలననుసరించి వచ్చిన సంప్రదాయమే. 1857 తరువాత తెలుగు సాహిత్యంలో వచ్చిన నూతన పరిణామం ఫలితమిది. ఈ క్రమంలో గురజాడ అప్పారావుగారి డైరీలు - లేఖలు, కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి డైరీలు - లేఖలు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి డైరీలు - లేఖలు ప్రచురించబడ్డాయి. 2007లో మనసు ఫౌండేషన్ ప్రచురించిన 'రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి రచనా సాగరం' పుస్తకంలో 1935 నుండి 1941 వరకు లభించిన రావిశాస్త్రి డైరీలు చేర్చబడ్డాయి

ఆధునిక కాలంలో తెలుగుభాషా సాహిత్య రంగాలలో డైరీలను - ఉత్తరాలను సంపాదించి, ప్రచురించి అధ్యయనావకాశాలను విస్తృతం చెయ్యాలన్న దృక్పథం రోజురోజుకీ బలపడుతున్నది. ఈనాడు అటు రచయితలు - ఇటు విమర్శకులు రచయితల డైరీలను, ఉత్తరాలను బయటపెట్టటం ద్వారా ఆయా రచయితల రచనల గురించి కొత్త కొత్త విషయాలను తెలుసుకోవటం ఎట్లా వీలవుతుందో చెప్తున్నారు.

నిజానికి బుచ్చిబాబు డైరీలను 1983 లోనే బుచ్చిబాబు వాఙ్మయ జీవిత సూచికలో భాగంగా అచ్చువేయటం జరిగింది . 1978-1983 మధ్యకాలంలో చివరకు మిగిలేది నవల మీద పిహెచ్‌డి కి పరిశోధన చేస్తూ బుచ్చిబాబు సాహిత్య వ్యక్తిత్వాన్ని దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకొనటానికి ఆయన సమస్త సాహిత్యాన్ని సేకరిస్తూ అధ్యయనం చేస్తున్న ఆరోజుల తపనను తీర్చిన సాహిత్యంలో బుచ్చిబాబు డైరీలు, ఉత్తరాలు ప్రధానమైనవి. బుచ్చిబాబుగారి భార్య శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు విశాల హృదయంతో అవి అన్నీ చూడటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. 1980 మేలో వారం రోజులు, జూన్‌లో వారం రోజులు, జులైలో వారం రోజులు - 1981 జులైలో మరో వారం రోజులు హైదరాబాదులో వారింట్లోనే వుండి డైరీల పని చూసుకోవటం జరిగింది. యింకా మిగిలివున్న డైరీలను నాతోపాటు వరంగల్‌కు తీసుకొచ్చుకోవటానికి సుబ్బలక్ష్మిగారంగీకరించటంతో - తెచ్చుకున్న డైరీలపని 1981 సెప్టెంబర్‌లో కొంత, 1982 జనవరిలో మరికొంత చేసుకోగలిగాను. 1982 మార్చిలో మళ్ళీ ఒకసారి హైదరాబాదు వెళ్ళి మూడు రోజులుండి డైరీల పని పూర్తిచేసుకుని వచ్చాను.

బుచ్చిబాబు వ్రాసుకున్న డైరీలు మొత్తం 18 లభించాయి. వాటిలో మొదటిది 1935 సంవత్సరపు డైరీ. ఆ తరువాత నాలుగు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1940 సంవత్సరపు డైరీ ఉంది. ఆ తరువాత ఆరు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. మళ్ళీ 1947-48 సంవత్సరపు డైరీలు వున్నాయి. 1949 సంవత్సరపు డైరీలేదు. 1950 డైరీ వుంది. 1951 డైరీ లేదు. 1952 డైరీ ఉన్నది. తరువాత రెండు సంవత్సరాల డైరీలు లేవు. 1955, 1956 సంవత్సరపు డైరీలున్నాయి కానీ 1957 డైరీలేదు. 1958 నుండి 1967 వరకు మొత్తం పది డైరీలు వరుసగా

ఉన్నాయి. దొరికిన మొదటి డైరీ అంతముందునుండే ఆయన డైరీలు వ్రాయటం ప్రారంభించి వుండటానికి వీలుంది. 1967లో మరణించే వరకు ఆయన డైరీ వ్రాశాడు. అయితే మధ్యలో ఆయా సంవత్సరాల డైరీలు దొరకకుండా పోయినవి 15. వీటిని గురించి శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మిగారు కూడా ఏమీ చెప్పలేకపోయారు. ముఖ్యంగా బుచ్చిబాబు నవలా వస్తువును గురించి ఆలోచించే సమయంలోని డైరీలు దొరకక పోవటం వలన ఆ నవల గురించి తెలియవలసిన రచయిత అంతరంగం వెలుగులోకి రాకుండా పోయింది.

దొరికినంతవరకు డైరీలలో కొన్నిరోజులు అసలేమీ వ్రాయబడలేదు. మరికొన్ని రోజులలో ఎత్తివ్రాసి చూపించదగినంత ముఖ్యవిషయాలు కనిపించవు. అలాంటివాటినన్నింటిని వదిలివేయటం జరిగింది. ఆయన దినచర్యలన్నీ కూడా యధాతధంగా ఎత్తివ్రాయలేదు. వాఙ్మయ జీవిత విశేషాలయిన రచనలు చేయటాన్ని గురించిన వివరాలను, వాటికి సంబంధించిన ఆదాయాలను, చేసిన ఉపన్యాసాలను, సమకాలీన సాహిత్యం, సినిమా మొదలైన కళారూపాలను గురించిన అభిప్రాయాలను, సమకాలీన రచయితలతో వున్న సంబంధ బాంధవ్యాలను దృష్టిలో వుంచుకుని బుచ్చిబాబు డైరీలలోని విషయాలను ఎత్తి వ్రాయటం జరిగింది. ఆ మేరకు బుచ్చిబాబు డైరీలు నా దృష్టి కోణం నుండి ,సాహిత్య సాంస్కృతిక ప్రయోజనాల కోణం నుండి కొంత సెన్సార్ అయినవనే చెప్పాలి.

బుచ్చిబాబు డైరీలు 1935 నుండి లభిస్తున్నాయి. అప్పటికి ఆయనకు 20 సంవత్సరాలు. ఇంటర్మీడియట్ చదువు పూర్తయింది. రచయితగా, చిత్రకారుడుగా, నాటక అభిమానిగా సాహిత్య అధ్యయన పరుడుగా ఆయన రూపొందుతున్న కాలం అది. ఆ కాలంలోనే ఆయన దినచర్య రచన ప్రారంభించారు.. ఇంగ్లీష్ భాషా సాహిత్యాల పట్ల ఆయనలో ప్రత్యేక అభినివేశం బలపడుతున్న కాలం కూడా అది. తరువాత ఆయన ఇంగ్లీష్ సబ్జెక్ట్‌తో బియ్యే చెయ్యటమే కాక ఇంగ్లీష్ ఎమ్మే కూడా చేసారు. అందువల్లనే కావచ్చు ఆయన డైరీలు చాలా వరకు ఇంగ్లీష్‌లోనే ఉన్నాయి. వాటిని ఎడిట్ చేస్తూ ఎత్తి రాసుకొంటున్నప్పుడు నేను ఇంగ్లీష్‌లోనే రాసుకొన్నాను. బుచ్చిబాబు చిత్రకారుడు కూడా కనుక డైరీలలో చాలా వాటికి స్వయంగా చిత్రించి వేసుకొన్న కవరు పేజీలు ఉన్నాయి.

ఈ డైరీలు బుచ్చిబాబు లేఖలే కాక ఆయనకు ఇతర సాహిత్యకారులు రాసిన లేఖలుతో సహా 'బుచ్చిబాబు వాఙ్మయ సూచిక' ను రూపొందించి నా సిద్ధాంత వ్యాసం 'చివరకు మిగిలేది:మానసిక సామాజిక స్రవంతి- నవలా విమర్శ' కు అనుబంధంగా ప్రచురించి ఇప్పటికి 32 ఏళ్ళు. 2015(జూన్ 14)-2016 బుచ్చిబాబు శత జయంతి సంవత్సరం. కొత్తతరాన్ని బుచ్చిబాబు సాహిత్య అధ్యయనం వైపు ప్రేరేపించటానికి బుచ్చిబాబు డైరీలు ప్రచురించటం అవసరమని అదెలా ఆచరణ సాధ్యం చెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తున్న తరుణంలో 2015 జూన్ 14న అమెరికాలో వీక్షణం నెలవారీ సదస్సులో నేను పాల్గొనటం జరిగింది. కిరణ్‌ప్రభ గారి ఇంట్లో జరిగిన ఆ సదస్సులో బుచ్చిబాబు సాహిత్యం గురించి మాట్లాడే అవకాశం నాకు లభించింది. ఆ సందర్భంలో సాగిన సంభాషణ ఫలితం బుచ్చిబాబు డైరీలను కౌముదిలో సీరియల్‌గా ప్రచురించటానికి కిరణ్‌ప్రభగారు ఇష్టంగా ముందుకు రావటం. కొత్తతరం పాఠకులకు కొత్త పద్ధతిలో బుచ్చిబాబును చేరువ చెయ్యటం మంచిదే కదా అని నేను 'సరే' అన్నాను. ఇంగ్లీష్‌లో ఉన్న డైరీలను తెలుగు చేసి వేద్దామని కూడా ఆయనే అన్నారు. బుచ్చిబాబు డైరీల ప్రచురణకు సమయం సందర్భం ఇలా సమకూడాయి. ఈ నాడు ఇందుకు అవకాశం కల్పించిన కౌముది నిర్వాహకులు కిరణ్‌ప్రభ గారితో పాటు, ఆనాడు ఈ పనిలో ప్రేరణ అయిన బంగోరె (బండిగోపాలరెడ్డి)గారు ఈ పని ఇంత సమగ్రంగా చేయటానికి పూర్తి సహాయ సహకారాలు అందించిన శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి గారు - నాకెప్పుడూ స్మరణీయులు.

- కాత్యాయనీ విద్మహే

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

1940

జనవరి

6. స్కాట్ ఫోర్స్ ––నైతిక స్వాతంత్ర్యం– Moral freedom–ప్రకటించబడింది

ఫిబ్రవరి

8, కాలేజి శత సంవత్సర ఉత్సవాలు

22. ఆనర్స్ అసోసియేషన్ వీడ్కోలు –అసాధారణం, ఆశ్చర్యకరం అయిన ఉపన్యాసం ఇచ్చాను.

మార్చ్

4. పదిగంటలు చదువు .

7. పెంగ్విన్స్ రాజకీయ నిఘంటువు

18. యూనివర్సిటీ పరిక్షలు మొదలు . –––భాష

19. షేక్స్పియర్ .

30. పరిక్షలు పూర్తయ్యాయి .

ఏప్రిల్

1. రామచంద్ర రావు తో బెంగుళూరుకు

3. మద్రాస్ కు తిరిగి వచ్చాను .

7. లారెల్ అండ్ హార్డీ చదువుతూ ....

18. పెయింటింగ్ వేస్తూ ...

20. రాస్తూ ..

21. సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్ ,అడ్లర్ ,జంగు ల గురించి నిశితంగా చదువుతూ ...

22. సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్ ,ఆడ్లర్ జంగు లను చదువుతూ ...

25. స్టీఫెన్ లీకాక్ ను చదువుతూ ..
26. హై వాల్ పోల్
30. మౌఖిక పరీక్ష

మే

16. మద్రాస్ నుండి బయలుదేరాను .
17. మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు నంద్యాల
18. నంద్యాలలో బస్సు షికార్
19. తుఫాన్. నంద్యాల నుండి బయలు దేరాను. రైల్ ఆగిపోయింది.
20. తిరిగి నంద్యాలకు –గుంతకల్
21. రేణిగుంట –గూడూరు –రాజమండ్రి –విశ్రాంతి గదిలో .
22. ఇప్పనపాడు .

జూలై

2. పెంట పాడుకు ....
5. ఇప్పనపాడు ,దుర్వార్త
6. భార్యకు (సుబ్బులు ,పూర్తిపేరు సుబ్బలక్ష్మి)బాగాలేదు
12. సంతోషం ఏమీ లేదు .

ఆగస్టు

8. మద్రాస్ లో
10. కాన్వొకేషన్, కొత్తగా డిగ్రీలు తీసుకొన్నవారికి అల్పాహార విందు
15. బెర్ ట్రెండ్ రస్సెల్ ప్రత్యేక వ్యాసాలు చదువుతూ ....
16. మాథ్యూ శాస్త్రీయ దృక్పధం
17. తాత్త్విక వ్యాసాలూ ,తత్త్వ శాస్త్ర సమస్యలు.
19. సి ఇ ఎం జోడ్ ను చదువుతూ .. మళ్ళీ తత్త్వ శాస్త్రం లోకి ...

22. ఆధునిక ఆలోచనకు మార్గ దర్శి జోడ్

సెప్టెంబర్

1. రేబకా చదువుతూ ...

2. 'ఐడియా ఆఫ్ పాట్ మోర్' బర్ డెట్ (మానసిక విశ్లేషణ) రచన చదువుతూ ... అమ్మకు బాగాలేదు . భారతదేశ చరిత్ర పూర్తి చేసాను .

8. మాస్టర్ లింక్ బ్లూ బర్డ్ ... బ్లూబర్డ్ లో ప్రతీక వాదం, సంతోషం కోసం ఆర్తి ..... మళ్ళీ మళ్ళీ పెరుగుతుండటం .. కారణాలు .. భోగాల ఇల్లు ... అంతులేని దాహం .. కొద్దిలో తప్పించుకోనటం ... గతం.. విస్మృత జ్ఞాపకాలలో ఆనందం లేదు . భవిష్యత్ భూమి నమ్మకం . సంతోషం పంచుకొనేది(పంచగలిగేది) కాదు . ఎందుకంటే అదొక వస్తువు కాదు .

22. లాహోరు స్టీవెన్ సన్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ కు అప్లికేషన్ పంపాను .

31. మనం ఒంటరిగా లేం ... పాల్ మురె

నవంబర్

1. ఆమె నీడ (కథ)రాసాను

4. ఏదొచ్చినా చిక్కే --రాసాను

5. ఆరిన దీపం

6. మూలనున్న మనిషి

7. భారతిలో 'తిష్యరక్షిత' నాటకం వచ్చింది.

16. విశ్వమోహిని

21. నా ఇష్టమైన భార్య మొదలైనవి .....

22. పౌర సమాచార శాఖ లో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ పోస్ట్ కు కొత్త ఢిల్లీ కి అప్లికేషన్ పంపాను.

1947

జనవరి

1. చైతన్య ధోరణి స్క్రిప్ట్ పని తో తీరిక లేకుండా గడిచింది . 1946 డిసెంబర్ 25 న రేడియో లో ప్రసారం అయింది .
4. రాత్రి 'ఫర్ హూం ది బెల్ టోల్స్' కు హాజరయ్యాను .
7. మధ్యాహ్నం స్పెన్సర్ నుండి 2 రూపాయలకు 4711టాస్క తెచ్చాను . ఉదయం మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు కు హాజరయ్యాను . పేరు పిలవలేదు .
8. అత్తగారితో సినిమాకి స్క్రిప్ట్ రాసి పద్మావతి.శివరాం, భానుమతి తో చేయించాను. చాల బాగుంది .
9. మోర్ మార్కెట్ కు వెళ్లి 1 రూపాయికి డెస్క్ కాలెండర్, 1/8 కి టేబిల్ కాలెండర్,1/8 కి రెండు నవలలు తీసుకొన్నాను . రాత్రి 9 కి ఇంటికి .
10. ఉదయం 8 కి సెంట్రల్ స్టేషన్ కు అర్జున్ సుహ్దర్ రాజ్ తో రెండవ తరగతి లో ప్రయాణం. మంచి తోడు.
11. ఉదయం 5.30కి రాజమండ్రి, దానవాయి పేట
13. ఉదయం నాన్న వచ్చాడు. వోలేటి ఇంట్లో రాత్రి భోజనం. సెల్వరాజ్ ఇంట్లో ఆగం. అందమైన ,అమాయకమైన తన భార్యను పరిచయం చేసాడు .
14. ఉదయం 8.30 కి నాన్న తణుకు కు ప్రయాణం అయ్యాడు. నాన్న దగ్గర 15 రూపాయలు తీసుకొన్నాను. పి .వి .సుబ్బారావు, నోరి నాగభూషణం,న్కల్లూరి వీరభద్రేశ్వర శాస్త్రి తో కలిసి కాండ్రగుట జమిందారు గారింట్లో రాత్రి భోజనం .
15. ఉదయం 10.50 కి సెంట్రల్ స్టేషన్ లో.. ఇంటికి. జానకి రామ్ రికార్డింగ్ కోసం 9గంటలకు స్టేషన్ కు వస్తాడు.
16. విశ్రాంతికోసం సెలవు పెట్టాను .
18. టీనగర్ వాణీ మహల్ లో జరుగుతున్న అభ్యుదయ రచయితల సంఘం సమావేశాలకు వెళ్లాను. కె. ఎ . అబ్బాస్ రాలేదు. 10. కి తిరిగి వచ్చాను. మళ్ళీ 3 గంటలకు టీనగ . ద్వారకవి, భమిడిపాటి, పువ్వాడ శేషగిరి ఉపన్యాసాలు కె . ఎల్ .సైగల్ ఈ రోజు 7–15 కు మరణించాడు .
19. 8.30 కి వాణీ మహల్. కె .ఎ . అబ్బాస్ ప్రసంగం. ఎం. కృష్ణ మూర్తి తో పరిచయం. మొక్కపాటి తో ముచ్చట్లు. 11 గంటలకు ఇంటికి. లాండ్ స్కేప్ పెయింట్ వేసాను.
20. జె . ఆర్ , రజనీలతో కలిసి రేడియో కి కె.ఎల్. సైగల్ పై కార్యక్రమం.
21. నెహ్రూ రాసిన 'డిస్కవరీ ఆఫ్ ఇండియా' తెచ్చాను.
23. వింజమూరి కూతురి కూతురిని చూడటానికి 7 గంటలకు వెళ్లి 8. 30 కి ఇంటికి. అన్నయ్య నుండి ఉత్తరం.

24. ప్రయివేట్ లైఫ్ ఆఫ్ హెన్రీ v ii (7) చూడ్డానికి సైకిల్ మీద రాక్సీ కి. Langhton Merle, Robert Donat మొదలైన వాళ్ళు ...

25. ఒమర్తో రోజంతా చక్కగా గడిచింది.

26. ఇంతకు ముందు రాసిన ఒమర్ ఆధారం గా 'విమోచన' రాసాను. పూర్తయింది.

28. శిల్పి నుండి 20 రూపాయలు. ల్యాండ్ స్కేప్ స్కెచ్ ఒకటి పూర్తి చేసాను. అన్నయ్య నుండి ఉత్తరం.

29. డాక్టర్ మోదిలియర్ సుబ్బులును పరీక్షించాడు. విరోచనాలు. 2\4 కు ధర్మామీటర్ తెచ్చాను. 2రూ కార్పోరేషన్ కు 7రూ శంకర రావు కు ....

30. జె 'ఫిల్మ్' పెలికాన్ పుస్తకం తెచ్చాడు.

31. రేషనలిస్ట్ ఆన్యువల్ పూర్తి చేసాను. 3 గంటలకు హిగ్గిన్ బాదమ్స్ కు వెళ్లి ఏమీ కొనకుండానే తిరిగి వచ్చాను. సాయంత్రం 5. 30 కి ఇంటికి. భార్య తో మూర్ మార్కెట్ కి. హెచ్ జి వేల్స్ 2 రూ కి కొన్నాను.

ఫిబ్రవరి

1. మహదేవన్ 2\4 కు 'Man Verdict Of Science' తెచ్చాడు . భార్య తో బజారుకు . 34 రూపాయల సరుకు ... పక్కబట్టల జత 26 రూపాయలు .

2. 10 రూపాయలకు గోపయ్య దగ్గర హాండ్ బాగ్ కొన్నాను .

4. సాయంత్రం 4. 30 కి నాన్నతో ,భార్య తో కలిసి బజారుకు . 21 రూపాయలకు అటాచీ సూట్కేస్ 5\4 కు శాండిల్స్ --

5. Nuttalls నిఘంటువు తెచ్చాను .

9. WR తో రికార్డింగ్ తరువాత మార్కండేయులు ఇల్లు చూడటానికి 10 గంటలకు టీనగర్ వెళ్లాను . వెంకటేశ్వర రావు 3 గంటలకు వచ్చాడు .

14. విమోచన స్క్రిప్ట్ ను జానకి రామ్ ఎడిట్ చేస్తూ తిరిగి రాసాడు .

17. విమోచన రేడియో కోసం చెయ్యటానికి రజని , సి . సరళ ,మల్లిక్ వచ్చారు . DR రావు వచ్చాడు . విమోచన స్క్రిప్ట్ ఇష్టపడి ఒమర్ పాత్ర వెయ్యాలన్న ఆసక్తిని కనపరిచాడు . YS మర్దాద్ గా సరళ హస్సో గా...

21. జి ,YS లతో కలిసి 'కురుక్షేత్ర' చూసాను .

23. మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ఆఫీసుకు . ఉదయం స్టోరీ ఆఫ్ డాక్టర్ వారెల్ సినిమాకి వెళ్లాను .

24. రజని సెలవు . స్క్రిప్ట్ సిద్ధంగా లేదు . రిహార్సల్స్ కి హాజర్ కాలేదు .

మార్చ్

1. రాత్రి 9 కి సైకిల్ మీద నార్ల గారి ఇంటికి . స్క్రిప్ట్ మర్నాడు ఇస్తానని YS వాగ్దానం చేసాడు . స్పెన్సర్స్ &మాక్ మిలన్ లో 10 గంటల వరకు ...10. 15 కు ఇంటికి.

నెల జీతం 250/ శర్మకు 20 రూపాయలు . సాయంత్రం 6 గంటలకు ఇంటికి వచ్చి గోధుమలు ఇతర సరుకుల కోసం రేషనింగ్ ఆఫీస్ కు ...

గని&కో నుండి 51/8 పెట్టి షీఫర్స్ పెన్ కొనుక్కొచ్చాను .

3. సైకిల్ లైట్ పనిచేయటం లేదు . ఆర్గన్ స్టోర్స్ లో పాత బాకీ 42/3 ఇచ్చేశాను. శర్మ 20 రూపాయలు తిరిగి ఇచ్చాడు .

4. మార్చ్ 2 తేదీ గల నవోదయ చేతికి అందింది . విమోచన అందులో అచ్చయింది .

5. 9 గంటలకు గని &కో కు . –సుదీర్ఘమైన చర్చ తరువాత షీఫర్ పెన్ మార్చగాలిగాను .

9. హాస్యరత్న

10. జలరుక్

11. కబోది స్వర్గం

17. పునర్జన్మ

23. తెలుగు కొత్త సంవత్సరం

24. వెడలెను కోదండ పాణి ,విశ్వనాథ

ఏప్రిల్

2. అపరిచిత

7. కలంపోటు

9. బాల్యస్నేహితుడు

ఆగస్ట్

1. ఇంక్రిమెంట్ రావాల్సి ఉంది

15. భారత స్వాతంత్ర్య దినం .

16. స్టార్ పెరేడ్

అక్టోబర్

13. రామం (బుచ్చిబాబు గారి పెద్ద బావమరది) ఇప్పనపాడు వచ్చాడు .

16. రామం వెళ్ళాడు .

18. సుబ్బులు(భార్య) తో కలిసి రామం పెళ్ళికి

23. తాపేశ్వరం లో 4. 20 కి రామం పెళ్లి .

24. సాయంత్రానికి కారులో రాజమండ్రి . బాబయ్య (బుచ్చిబాబు పెత్తండ్రి శివరాజు వెంకట రామారావు) గారింట్లో భోజనం .

29. M S రావు గారింట్లో భోజనం

31. ఉదయం 8. 30 కి నండూరి తో కలిసి తణుకు కు ప్రయాణం .

నవంబర్

3. మద్రాస్ కు ప్రయాణం

4. 330రూపాయలు

5. వరల్డ్స్ షార్ట్ నావెల్స్ 10 భాగాలు 15/12 కు

18. 1947 లో పుస్తకాలు ...

1. బెర్లిన్ డైరీ -0-8-0
2. ట్రైల్ ఆఫ్ ఎర్రర్ -1-14-0
3. సోమర్సెట్ మామ్ -7-4-0
4. 20షార్ట్ స్టోరీస్ -3-4-0
5. మోడరన్ హ్యూమర్ -3-12-0
6. డోస్త వస్కి -4-8-0
7. 101 Euterton -4-4-0

8. స్టడీస్ ఇన్ మైండ్ –2–8–0
9. జాన్ డోవే –2–8–0
10. విలియం జేమ్స్ –2–8–0
11. హక్స్ లీ –3–4–0
12. 16 అమెరికన్ ప్లేస్ –8–12–0
13. జేమ్స్ జాయిస్ –8–0–0
14. ప్రీస్ట్లీ –1–8–0
15. డిక్షనరీ –1–8–0
16. సైమన్స్ –1–8–0
17. బర్క్లే –1–8–0
18. మనోప్ నట్ –1–8–0
19. రేజర్స్ ఎడ్జ్ –1–8–0
20. ఫాషన్ స్టోరీస్ –1–8–0
21. 50 బెన్ నావెల్స్ –15–12–0

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments